

แนวทางการพัฒนาคุณภาพชีวิตของคนพิการที่ใช้รถเข็น  
ในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล  
Guidelines for Developing the Quality of Life of  
Wheelchair Disable Persons in Bangkok Metropolitan  
and Surrounding Provinces

วิชูพรรณ ทินนบุตรา<sup>\*</sup>  
Vichuphan Tinnabutra

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาระดับคุณภาพชีวิตของคนพิการที่ใช้รถเข็นในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล เพื่อศึกษาความต้องการพัฒนาคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้นของคนพิการที่ใช้รถเข็นในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล เพื่อเสนอแนวทางการพัฒนาคุณภาพชีวิตของคนพิการที่ใช้รถเข็นในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล กลุ่มตัวอย่างคือคนพิการที่ใช้รถเข็น สัญชาติไทยอายุระหว่าง 18-50 ปี ที่พักอาศัยอยู่ในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑลจำนวน 400 คน

การวิจัยแบ่งเป็น 2 ชนิด คือ

1. การวิจัยเชิงปริมาณ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาระดับคุณภาพชีวิตและความต้องการความช่วยเหลือเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตให้ดีขึ้นของคนพิการที่ใช้รถเข็นในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล
2. การวิจัยเชิงคุณภาพ มีวัตถุประสงค์เพื่อทำการสังเกตและบันทึกภาพที่เกี่ยวข้องกับสิ่งอำนวยความสะดวกสำหรับคนพิการที่ใช้รถเข็นในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล เพื่อเสนอแนวทางการพัฒนาคุณภาพชีวิตของคนพิการที่ใช้รถเข็น

---

<sup>\*</sup> กรรมการผู้จัดการ บริษัท บ้านกลางดอย จำกัด (บ้านกลางดอยรีสอร์ท) เชียงใหม่, หลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาบริหารการพัฒนา มหาวิทยาลัยนอร์ท-เชียงใหม่

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูลสำหรับการวิจัยเชิงปริมาณประกอบด้วยแบบสอบถาม และการวิจัยเชิงคุณภาพประกอบด้วยการสังเกตและบันทึกภาพที่เกี่ยวข้องกับสิ่งอำนวยความสะดวกสำหรับคนพิการที่ใช้รถเข็นในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล ผลการวิจัยพบดังนี้

1. คุณภาพชีวิตของคนพิการที่ใช้รถเข็นในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล ( $n=400$ ) ด้านร่างกาย  $\bar{X} = 2.98$  ด้านจิตใจ  $\bar{X} = 2.71$  และด้านการสนับสนุนทางสังคมทุกด้าน ซึ่งประกอบด้วยด้านอารมณ์  $\bar{X} = 2.95$  ด้านข้อมูลข่าวสาร  $\bar{X} = 2.72$  ด้านการเป็นส่วนหนึ่งของสังคม  $\bar{X} = 2.79$  ด้านการยอมรับ  $\bar{X} = 2.71$  และ ด้านสิ่งของและบริการ  $\bar{X} = 2.59$  โดยภาพรวมมีระดับคุณภาพชีวิตอยู่ในระดับปานกลาง ส่วนคุณภาพชีวิตด้านเศรษฐกิจ โดยภาพรวมมีคุณภาพชีวิตอยู่ในระดับไม่ดี  $\bar{X} = 2.49$

2. ความต้องการพัฒนาคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้นของคนพิการที่ใช้รถเข็นมีหลากหลาย ความต้องการที่สำคัญ 5 อันดับแรกคือ 1) ต้องการเบี้ยเลี้ยง – เบี้ยยังชีพเพิ่มขึ้น ร้อยละ 22.75 2) ต้องการให้รัฐสนับสนุนอาชีพ มีอาชีพเสริม และมีช่องทางทำมาหากินเพิ่มขึ้น ร้อยละ 14.75 3) ต้องการทางลาด ร้อยละ 10.75 4) ต้องการห้องสุขาสำหรับคนพิการเพิ่มขึ้นและมีความสะอาด ร้อยละ 8.5 และ 5) ต้องการผู้ดูแล, เจ้าหน้าที่ศูนย์, พี่เลี้ยง สำหรับคนพิการ ร้อยละ 7.5

3. แนวทางการพัฒนาเพื่อให้คุณภาพชีวิตของคนพิการที่ใช้รถเข็นในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑลดีขึ้นดังนี้: หน่วยงานทั้งภาครัฐและเอกชนควรให้ความสำคัญในเรื่องการรับรู้การมีโรคประจำตัว การมีอาชีพ การมีผู้ดูแล ความต้องการความช่วยเหลือของคนพิการ และการปรับปรุงข้อบกพร่องของสิ่งอำนวยความสะดวกสำหรับคนพิการที่ใช้รถเข็นในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑลคือ สิ่งอำนวยความสะดวกต่างๆ ให้เหมาะสมสำหรับคนพิการที่ใช้รถเข็น 1) ทางลาดมีการออกแบบที่ยังไม่เหมาะสมสำหรับคนพิการที่ใช้รถเข็น 2) พื้นถนนทางเดินเท้ามีความต่างระดับกันและไม่เรียบเป็นอุปสรรคต่อคนพิการที่ใช้รถเข็นเดินทาง 3) ป้ายรถประจำทางกับบันไดขึ้นลงของตัวรถประจำทางไม่ได้ออกแบบมาเพื่อรถเข็นคนพิการ 4) อาคารเรียน ทางเดินเท้า สถานที่ต่างๆ ภายมหาวิทยาลัยยังไม่มีสิ่งอำนวยความสะดวกเพียงพอสำหรับคนพิการที่ใช้รถเข็น 5) ที่จอดรถสำหรับคนพิการที่ใช้

รถเข็นยังมีข้อบกพร่องที่อาจเป็นอันตรายต่อคนพิการ 6) สถานีรถไฟฟ้า บางสถานีย่อยไม่มีลิฟต์สำหรับคนพิการเพื่อขึ้นรถไฟฟ้า จะมีลิฟต์ให้บริการเฉพาะสถานีหลักๆ เท่านั้น 7) สถานีที่ราชการส่วนมากยังไม่ได้ออกแบบมาเพื่อให้คนพิการที่ใช้รถเข็นสามารถเข้าไปใช้บริการได้

**คำสำคัญ:** แนวทางการพัฒนาคุณภาพชีวิต คนพิการที่ใช้รถเข็น กรุงเทพมหานครและ  
ปริมณฑล

### Abstract

The objectives of the research were to study the level of quality of life of wheelchair disable persons in Bangkok Metropolitan and surrounding provinces, to study the needs for developing the quality of life of wheelchair disable persons in Bangkok Metropolitan and surrounding provinces, to suggest guidelines for developing quality of life of wheelchair disable persons in Bangkok Metropolitan and surrounding provinces. The sampling numbers of this research were males and females with Thai citizen aged between 18-50 years old live in Bangkok Metropolitan and surrounding provinces at 400 in total.

The research divided into :

1. Quantitative Research in which to study the quality level of life and the needs for improving the better quality of life of wheelchair disable persons in Bangkok Metropolitan and surrounding provinces
2. Qualitative Research in which to observe and photograph taking of convenient facilities or wheelchair disable persons in Bangkok Metropolitan and surrounding provinces to suggest guidelines for developing quality of life of wheelchair disable persons.

The research materials used in collecting data included questionnaires, observation and photograph taking of any convenient facilities for wheelchair disable persons.

The research findings were as follow :

1. The following aspects of the quality of life of wheelchair disable persons in the areas of Bangkok Metropolitan and surrounding provinces; (n=400) physical  $\bar{X} = 2.98$ , mental  $\bar{X} = 2.71$  and all social support aspects which included emotional  $\bar{X} = 2.95$ , informational  $\bar{X} = 2.72$ , social belongingness  $\bar{X} = 2.79$ , recognition  $\bar{X} = 2.71$ , material and services supports  $\bar{X} = 2.59$  were overall rated at moderated level, whereas the quality of life in economic aspect was rated at poor level at  $\bar{X} = 2.49$ .

2. The wheelchair disable person's samples had indicated varieties of needs for improving better quality of life. The top five indicted needs were 1) the need for the disable persons living allowance increment at 22.75%, 2) the need for the public sectors support to promote their occupation, to have supplementary occupations, and to have more job opportunities at 14.75%, 3) the need to have public slopping parts for wheelchair at 10.75%, 4) the need to have more and clean public toilet for wheelchair disable persons at 8.5% and 5) the need of care taker at 7.5%

3. Based upon this research finding, the guidelines for developing a better quality of life of the wheelchair disable persons in the areas of Bangkok Metropolitan and surrounding provinces were proposed as follow: the organizations in both public and private sectors should pay special attentions to improve the aspects of the illness perception, employment, care takers, wheelchair disable person's individual needs and the improvement of suitable and sufficient convenient facilities for the disable persons in wheelchairs. The

deficiency of the convenient facilities for the wheelchair disable persons in the areas of Bangkok Metropolitan and surrounding provinces were 1) the design of the sloping paths were not convenient and not suitable for wheelchair, 2) the road surfaces and footpaths were not evened and not well-paved which obstructed the wheelchair disable persons to travel, 3) the bus stops and the bus boarding entrances were found not designed for wheelchair, 4) the classroom buildings, footpaths and other buildings on the university campus did not provided sufficient convenient facilities for the wheelchair disable persons, 5) the parking spaces were not in good condition which can be dangerous the disable person in a wheelchair, 6) no elevators in some train sub-stations, elevators are only in the main train stations, 7) most public sector buildings are not designed and not available for wheelchair disable persons to make a contact with or use the services.

**Key Words:** Guidelines for Developing Quality of Life, Wheelchair Disable Persons, Bangkok Metropolitan and Surrounding Provinces

## 1. บทนำ

การพัฒนาประเทศทั้งทางเศรษฐกิจและสังคมที่จะนำไปสู่ความมั่นคงและความเจริญก้าวหน้า ส่วนหนึ่งขึ้นอยู่กับการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ของประเทศให้มีชีวิตความเป็นอยู่ที่ดีอย่างเท่าเทียมและทั่วถึง ซึ่งเป็นปัจจัยหลักที่มีบทบาทโดยตรงต่อการพัฒนาประเทศในทุกระดับ ดังนั้นประเทศใดมีทรัพยากรมนุษย์ที่พร้อมด้วยศักยภาพทั้งทางร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ถือว่าประเทศนั้นเป็นประเทศที่พัฒนาและประสบผลสำเร็จ แต่ในความเป็นจริงไม่ว่าประเทศจะเจริญและพัฒนาก้าวหน้าก็ยังมีประชากรจำนวนหนึ่งในสังคมนั้นที่มีความพิการ มีความบกพร่องทางร่างกาย พฤติกรรมและจิตใจรวมอยู่ด้วย

คนพิการนับเป็นประชากรจำนวนหนึ่งที่ครอบคลุม ชุมชน สังคม รวมถึงหน่วยงาน รัฐบาลจะต้องให้การช่วยเหลือทั้งนี้เพราะการที่บิดา มารดา หรือผู้ปกครองที่ต้องใช้เวลาใน

การดูแล คนพิการโดยเฉพาะอย่างยิ่งคนพิการที่เป็นเด็กที่พิการรุนแรงแล้ว ผู้ปกครองย่อมไม่สามารถที่จะออกไปทำงานนอกบ้านซึ่งส่งผลต่อรายได้ของครอบครัวดังเช่น Curran, et al. (2001) ได้ศึกษาเรื่องระยะเวลาที่ใช้ในการดูแลเด็กที่พิการรุนแรง เปรียบเทียบกับเด็กปกติ เพื่อประเมินเวลาที่ใช้ในการดูแลเด็กที่พิการในชุมชนเปรียบเทียบกับเด็กปกติ พบว่าเมื่อเปรียบเทียบรายการที่ต้องดูแลเป็นรายชั่วโมงแล้วเด็กที่พิการมีสิ่งที่จะต้องดูแลมากกว่าเด็กปกติอย่างมีนัยสำคัญ ขนาดของความพิการมีความสัมพันธ์กับความถี่ และสิ่งที่จะต้องดูแลมารดาของผู้พิการของกลุ่มตัวอย่างจำนวนมากไม่ได้ทำงาน เนื่องจากต้องดูแลเด็ก อันเป็นเหตุให้รายได้ตลอดจนสวัสดิการ ต่างๆที่ได้รับมีน้อยกว่าครอบครัวของเพื่อนที่ไม่มีเด็กพิการต้องดูแล นอกจากนี้ครอบครัวของเด็กพิการรุนแรงเหล่านี้ยังไม่ได้รับการช่วยเหลือจากญาติหรือได้รับก็เพียงเล็กน้อย การดูแลเด็กที่มีความพิการอย่างรุนแรงมีมากกว่าเด็กปกติ และไม่ได้ลดลงตามอายุที่เพิ่มขึ้น ผลการวิจัยดังกล่าวแสดงให้เห็นถึงปัญหาของเด็กพิการที่ต้องได้รับการดูแลอย่างใกล้ชิดและยังส่งผลต่อบิตามารดาหรือผู้ปกครองของเด็กที่ต้องใช้เวลาในการดูแลคนพิการในครอบครัวทำให้ไม่สามารถออกไปทำงานนอกบ้าน ส่งผลให้ขาดรายได้ ถึงแม้ว่าเด็กพิการจะอายุมากขึ้น แต่บิดามารดาก็ไม่สามารถปล่อยให้เด็กช่วยเหลือตนเองได้ทั้งหมด บิดามารดาหรือผู้ปกครองของเด็กพิการเหล่านี้ ยังต้องดูแลคนพิการเหล่านี้ต่อไป เห็นได้ว่า หากคนพิการเหล่านี้ไม่ได้รับการช่วยเหลือฟื้นฟูสมรรถภาพอย่างถูกต้องเหมาะสมแล้ว เด็กพิการเหล่านี้ ก็จะกลายเป็นภาระต่อครอบครัวและสังคมในการดูแลคนพิการที่ไม่สามารถช่วยเหลือตนเองได้ การฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการจึงมีความสำคัญอย่างยิ่งต่อคนพิการ หน่วยงานภาครัฐมีส่วนสำคัญ อย่างยิ่งในการวางแผนนโยบาย การออกกฎหมายและพระราชบัญญัติในการช่วยเหลือฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการ

องค์การสหประชาชาติได้ตระหนักถึงปัญหาความพิการและการคุ้มครองสิทธิและสวัสดิการของคนพิการ โดยสมัชชาใหญ่องค์การสหประชาชาติได้ประกาศปฏิญญาว่าด้วยสิทธิของคนพิการในปี พ.ศ. 2518 ต่อมาสมัชชาใหญ่องค์การสหประชาชาติได้ประกาศให้ปี ค.ศ. 1981 หรือ พ.ศ. 2524 เป็นปีคนพิการสากล สาเหตุสำคัญที่องค์การสหประชาชาติประกาศให้เป็นปีคนพิการสากลเพราะเห็นว่า สภาพความเป็นอยู่ของคนพิการทางร่างกายสมองและจิตใจกว่า 500 ล้านคนทั่วโลกยังไม่เหมาะสมและยังขาดโอกาสที่จะได้รับการฟื้นฟูสมรรถภาพ ดังนั้นทุกประเทศจึงควรมีข้อผูกพันที่จะลงทุนในระยะยาว เพื่อยกระดับความเป็นอยู่และให้การฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการเหล่านี้เพื่อคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น

ปัญหาเรื่องของการพิการของประชากรในประเทศไทยเป็นปัญหาที่ดำรงอยู่ในสังคมไทยและสังคมรับรู้ แต่ไม่ได้ให้ความสำคัญและใส่ใจมากเท่าที่ควร ปี พ.ศ. 2555 ได้มีการทำยุทธศาสตร์การวิจัยด้านการพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ ด้วยเครือข่ายด้านคนพิการ ร่วมกับสำนักงานส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการแห่งชาติ กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ ได้ร่วมกันก่อตั้ง “มูลนิธิสถาบันวิจัยเพื่อการพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการประเทศไทย หรือ Thailand Research Institute for Empowerment of Persons with Disabilities Foundation” โดยมีเป้าหมายเพื่อต้องการยกระดับคุณภาพชีวิตคนพิการในทุกมิติ รวมถึงการพัฒนาศักยภาพและความสามารถในการพัฒนานวัตกรรมและบุคลากรทางการวิจัยที่มีความสามารถในการสร้างองค์ความรู้ที่มีความสำคัญต่อการพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ ซึ่งเป็นปัจจัยสำคัญประการหนึ่งในการสร้างสังคมอยู่เย็นเป็นสุขร่วมกัน (Inclusive Society) และเตรียมความพร้อมในการที่ประเทศจะเข้าสู่ประชาคมอาเซียน (ASEAN Economic Community: AEC) ในปีพ.ศ. 2558 ในทุกมิติ ซึ่งจะนำไปสู่การพัฒนาสถาบันวิจัยให้มีความก้าวหน้ามีคุณภาพในด้านการบริหารจัดการ การเป็นองค์กรที่มีขีดสมรรถนะสูง มีความมั่นคงและยั่งยืน (High Performance and Sustainability Organization) เพื่อให้เกิดผลสัมฤทธิ์ตามที่ตั้งไว้จึงต้องมีการกำหนดแผนยุทธศาสตร์ที่ชัดเจนในการนำส่งไปสู่การปฏิบัติ และการติดตามประเมินผลของแผนอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล จึงจำเป็นต้องมีการศึกษาและวิเคราะห์สถานการณ์แวดล้อม (Environmental Scanning) ประเด็นความท้าทาย และเงื่อนไข ต่างๆ ที่คาดว่าจะส่งผลกระทบต่อทิศทางการพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ รวมทั้งแนวโน้มหรือทิศทางการพัฒนาองค์ความรู้ด้านคนพิการในอนาคต

จากประเด็นข้างต้น หลายฝ่ายได้ดำเนินการยกร่างแผนยุทธศาสตร์ของมูลนิธิสถาบันวิจัย เพื่อการพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการประเทศไทย โดยให้ความสำคัญกับกระบวนการมีส่วนร่วม (Participation) ขององค์กรด้านคนพิการ คนพิการและผู้มีส่วนได้เสีย (Stakeholders) ผู้ทรงคุณวุฒิและบุคลากรที่มีองค์ความรู้ด้านคนพิการผ่านกลไกการระดมสมองในรูปแบบต่างๆ เพื่อให้มีแผนยุทธศาสตร์ที่เหมาะสมกับสภาพทางเศรษฐกิจและสังคมในปัจจุบัน ตลอดจนสอดคล้องกับแผนพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ ฉบับที่ 4 (พ.ศ. 2555 - 2559) แผนพัฒนาการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการระยะ 5 ปี และนโยบายและยุทธศาสตร์การวิจัยแห่งชาติบนพื้นฐานของเสรีภาพทางวิชาการ ความหลากหลายและ

เอกภาพเชิงระบบ การสร้างความเป็นธรรมและลดความเหลื่อมล้ำทางเศรษฐกิจ สังคมและสร้างภูมิคุ้มกันจากวิกฤตการณ์

กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ (พม.) มีนโยบายให้ดูแลคนทุกช่วงวัย และคนพิการจัดเป็นกลุ่มคนด้อยโอกาสในสังคมด้วยสภาพร่างกายที่เป็นอุปสรรคส่งผลให้การดำเนินชีวิตการทำงานมีความยากลำบากกว่าคนทั่วไปและคนพิการย่อมต้องการได้รับการยอมรับจากสังคม ซึ่งภาครัฐและภาคเอกชนได้มีการจัดสวัสดิการ การบริการ และสิ่งอำนวยความสะดวกต่างๆไว้ให้คนพิการ เพื่อให้คนพิการสามารถอยู่ร่วมในสังคมได้อย่างปกติ

การจ่ายเบี้ยความพิการจัดเป็นสวัสดิการภาครัฐในการช่วยสนับสนุนค่าครองชีพให้แก่คนพิการที่มีบัตรประจำตัวคนพิการตามพระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ พ.ศ. 2550 และฉบับแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2556 มีการจ่ายเบี้ยความพิการรายละ 500 บาทต่อเดือน และนับตั้งแต่วันที่ 1 ตุลาคม พ.ศ. 2557 ได้มีการจ่ายเบี้ยไปจำนวน 1,391,003 คน และให้เพิ่มอัตราเบี้ยความพิการเป็น 800 บาทต่อเดือนเริ่มตั้งแต่ปีงบประมาณ 2558 (ตั้งแต่วันที่ 1 ตุลาคม พ.ศ. 2557) (หนังสือพิมพ์มติชนรายวัน : 5 กุมภาพันธ์ 2558)

ประเด็นการจ้างงานคนพิการ เป็นเรื่องที่ทุกฝ่ายต้องมีส่วนร่วมในการส่งเสริมให้โอกาสคนพิการได้มีงานทำ มีรายได้เลี้ยงตนเองและครอบครัว ปัจจุบันพบว่า การจ้างงานคนพิการในประเทศไทยยังมีอยู่น้อยมาก ตามรายงานของนิตยสารสร้างสุข ฉบับที่ 163 เดือนพฤษภาคม พ.ศ.2558 รัฐมนตรีว่าการกระทรวงแรงงานได้ให้ข้อมูลว่า ประเทศไทยมีคนพิการที่จดทะเบียนกับสำนักงานส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการแห่งชาติ กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ (พม.) จำนวน 1.65 ล้านคน เป็นคนพิการที่สามารถทำงานได้ประมาณ 300,000 คน แต่กลับมีการจ้างงานคนพิการเพียง 30,000 คนเท่านั้น สาเหตุสำคัญเกิดจากการขาดสิ่งอำนวยความสะดวกในการเดินทางมาทำงาน มีคุณสมบัติไม่ครบตามที่สถานประกอบการกำหนด และสภาพแวดล้อมในการทำงานไม่เอื้อต่อคนพิการเป็นต้น ดังนั้นกระทรวงแรงงาน สำนักงานกองทุนสนับสนุนการส่งเสริมสุขภาพ (สสส.) มูลนิธินวัตกรรมทางสังคม และบริษัทเอกชนกว่า 20 แห่ง ร่วมกันที่จะพัฒนารูปแบบการจ้างงานคนพิการให้ทำงานในชุมชน เพื่อช่วยคนพิการกว่า 300,000 คนมีงานทำ พร้อมประกาศเจตนารมณ์ “คนพิการต้องมีงานทำ” เพื่อกระตุ้นให้ภาครัฐและเอกชนจ้างงานคนพิการเพิ่มขึ้น

จากสภาพปัญหาของคนพิการที่กล่าวข้างต้น ทำให้ผู้วิจัยสนใจศึกษาความต้องการ และคุณภาพชีวิตของคนพิการที่ใช้รถเข็นในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล เพื่อนำมาสังเคราะห์หาแนวทางในการพัฒนาคุณภาพชีวิตของคนพิการที่ใช้รถเข็นให้ดียิ่งขึ้นกว่าสภาพที่เป็นอยู่ในปัจจุบัน ไม่เป็นภาระหรือเป็นปัญหาของสังคมและครอบครัว สามารถพึ่งพาตนเองดำรงชีวิตด้วยตนเองอย่างมีศักดิ์ศรี เต็มศักยภาพและภาคภูมิใจในตนเอง

การวิจัยมีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาระดับคุณภาพชีวิตของคนพิการที่ใช้รถเข็นในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล 2) เพื่อศึกษาความต้องการพัฒนาคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้นของคนพิการที่ใช้รถเข็นในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล 3) เพื่อเสนอแนวทางการพัฒนาคุณภาพชีวิตของคนพิการที่ใช้รถเข็นในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล

## 2. กรอบแนวคิดการวิจัย



### 3. สมมติฐานการวิจัย

คุณภาพชีวิตคนพิการที่ใช้รถเข็นในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑลแตกต่างกัน  
ความต้องการพัฒนาคุณภาพชีวิตและแนวทางการพัฒนาคุณภาพชีวิตให้ดีขึ้นแตกต่างกัน

### 4. วิธีดำเนินการวิจัย

#### 4.1 ขอบเขตด้านเนื้อหา

การวิจัยครั้งนี้ แบ่งออกเป็น 2 ลักษณะ คือ การวิจัยเชิงปริมาณและการวิจัย  
เชิงคุณภาพมีขอบเขตด้านเนื้อหาของการวิจัยดังนี้

การวิจัยเชิงปริมาณ: คุณภาพชีวิตของคนพิการที่ใช้รถเข็นในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑลประกอบด้วย 1) คุณภาพชีวิตด้านร่างกาย 2) คุณภาพชีวิตด้านจิตใจ  
3) คุณภาพชีวิตด้านเศรษฐกิจ และ 4) คุณภาพชีวิตด้านการได้รับการสนับสนุนทางสังคม เพื่อ  
ศึกษาระดับคุณภาพชีวิตและความต้องการความช่วยเหลือของคนพิการที่ใช้รถเข็น

การวิจัยเชิงคุณภาพ: ขอบเขตด้านเนื้อหาของการวิจัย คือ การศึกษาข้อมูลเชิง  
คุณภาพโดยไปเก็บข้อมูลด้วยตนเองโดยทำการสังเกตและบันทึกภาพที่เกี่ยวข้องกับสิ่ง  
อำนวยความสะดวกสำหรับคนพิการที่ใช้รถเข็นในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล เพื่อ  
แนวทางการพัฒนาคุณภาพชีวิตด้านสิ่งแวดล้อมและสิ่งอำนวยความสะดวกต่างๆสำหรับคน  
พิการที่ใช้รถเข็น

#### 4.2 ขอบเขตประชากร พื้นที่ และเวลา

ประชากรที่ใช้คือ คนพิการที่ใช้รถเข็น สัญชาติไทยที่พักอาศัยอยู่ในเขต  
กรุงเทพมหานครและปริมณฑลซึ่งประกอบด้วยจังหวัดนนทบุรี ปทุมธานีและสมุทรปราการ  
ทั้งเพศชายและหญิง อายุ 18-50 ปี เป็นคนพิการที่ใช้รถเข็นที่ลงทะเบียนอยู่ในระบบและคน  
พิการที่ใช้รถเข็นที่ไม่ลงทะเบียนอยู่ในระบบ เหตุผลที่ศึกษาประชากรที่มีอายุ 18-50 ปี คือ  
ผู้วิจัยมีความคิดว่าเป็นช่วงอายุที่คนพิการที่ใช้รถเข็นยังมีกิจกรรมในชีวิตประจำวันที่ต้องทำหรือ  
ต้องการที่จะทำนอกบ้าน ยังมีความต้องการที่จะมีส่วนร่วมในสังคม ต้องการศึกษา ต้องการ  
ทำงาน และเดินทางไปตามที่ต่างๆ เป็นช่วงอายุที่ยังแข็งแรง มีไฟในตนเองที่จะทำกิจกรรมต่างๆ  
ที่คิดว่าอยากจะทำและต้องการความสำเร็จในชีวิต และถ้าเลยช่วงชีวิตดังกล่าวไปแล้ว ผู้วิจัยคิด

ว่าคนพิการที่ใช้รถเข็นน่าจะต้องการอยู่บ้านมากกว่าจะไขว่คว้า หรือพยายามทำกิจกรรมต่างๆ ตามความต้องการของตนเอง กลุ่มตัวอย่าง คือ คนพิการที่ใช้รถเข็นในเขตกรุงเทพมหานคร และปริมณฑลจำนวน 400 คน ได้มาโดยการเลือกตัวอย่างแบบบังเอิญ ระยะเวลาการศึกษา เก็บรวบรวมข้อมูลการวิจัย เดือนพฤศจิกายน 2557 ถึง เมษายน 2558

### 4.3 เครื่องมือการวิจัย

**การวิจัยเชิงปริมาณ** มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาระดับคุณภาพชีวิตและความต้องการความช่วยเหลือเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตให้ดีขึ้นของคนพิการที่ใช้รถเข็นในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล คือ แบบสอบถาม ประกอบด้วยข้อคำถามต่างๆ ซึ่งแบ่งออกเป็น 3 ตอน คือ

1. แบบสอบถามข้อมูลคุณลักษณะส่วนบุคคลลักษณะแบบเลือกตอบ
2. แบบสอบถามข้อมูลคุณภาพชีวิตของคนพิการที่ใช้รถเข็นในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล สอบถามเกี่ยวกับคุณภาพชีวิต 4 ด้านคือด้านร่างกาย ด้านจิตใจ ด้านเศรษฐกิจ และด้านการได้รับการสนับสนุนทางสังคม แบ่งองค์ประกอบออกเป็น 5 ด้าน คือ ด้านอารมณ์ ด้านข้อมูลข่าวสาร ด้านการเป็นส่วนหนึ่งของสังคม ด้านการยอมรับ และด้านสิ่งของและบริการ แบบสอบถาม มีลักษณะการเลือกตอบตามความคิดเห็น มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) โดยให้ผู้ตอบประเมินว่าแต่ละข้อความมีผลต่อตนเองในระดับใด ซึ่งมี 4 ระดับคือ น้อยที่สุด น้อย มาก และมากที่สุด
3. แบบสอบถามเกี่ยวกับความต้องการความช่วยเหลือเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น มีลักษณะเป็นคำถามปลายเปิด

**การวิจัยเชิงคุณภาพ** มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาหาข้อมูลต่างๆในการให้ความช่วยเหลือ และนำไปสรุปและสังเคราะห์ร่วมกับการวิจัยเชิงปริมาณให้ได้มาซึ่งแนวทางการพัฒนาคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้นของคนพิการที่ใช้รถเข็น การเก็บข้อมูลทำการเก็บโดยการบันทึกภาพสถานที่ต่างๆ ทำการสนทนาทั่วไป ถามตอบอย่างไม่เป็นทางการโดยตรงกับคนพิการในเรื่องการใช้ชีวิตประจำวัน การเดินทาง การอยู่ร่วมกับสังคม สังเกตการณ์ และบันทึกภาพที่เกี่ยวข้องกับสิ่งอำนวยความสะดวกสำหรับคนพิการที่ใช้รถเข็นในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล

#### 4.3.1 การสร้างและตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือการวิจัย

ในการสร้างแบบสอบถามคุณภาพชีวิตของคนพิการที่ใช้รถเข็น ผู้วิจัยได้ดำเนินการดังนี้

1. ศึกษาแนวคิดและทฤษฎีต่างๆที่เกี่ยวกับคุณภาพชีวิตเพื่อนำมากำหนดองค์ประกอบและข้อคำถามคุณภาพชีวิตของคนพิการที่ใช้รถเข็น
2. คุณภาพชีวิตด้านร่างกาย ด้านจิตใจ ด้านเศรษฐกิจ ได้ดัดแปลงองค์ประกอบมาจากแบบวัดคุณภาพชีวิตขององค์การอนามัยโลก ฉบับภาษาอังกฤษ (WHO-The World Health Organization, 1998) และแบบสอบถามของโครงการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการแห่งชาติฉบับที่ 4 พ.ศ. 2555-2559
3. คุณภาพชีวิตด้านการได้รับการสนับสนุนทางสังคม ข้อคำถามได้ดัดแปลงมาจาก

3.1 แบบวัดการสนับสนุนทางสังคมของสิทธิ รัตนราชี (2547) ซึ่งแบบวัดนี้ได้สร้างขึ้นตามแนวคิดของ Thoits (1982) และแนวคิดของ House (1981) (อ้างใน สิทธิ รัตนราชี, 2547)

3.2 แบบสอบถามของโครงการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการแห่งชาติฉบับที่ 4 พ.ศ. 2555-2559

4. นำแบบสอบถามคุณภาพชีวิตของคนพิการที่ใช้รถเข็น เสนออาจารย์ที่ปรึกษา ซึ่งเป็นผู้มีความรู้และความเชี่ยวชาญทางด้านจิตวิทยาสังคม และจิตวิทยาการศึกษา ตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา

5. ในการตรวจสอบความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถามคุณภาพชีวิตของคนพิการที่ใช้รถเข็น ผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามไปทดลองใช้ (Try Out) กับกลุ่มตัวอย่างจำนวน 30 คน แล้วนำมาหาความเชื่อมั่นของแบบสอบถามตามสูตรการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) ของ Cronbach (บุญชม ศรีสะอาด, 2554) ได้ค่าเชื่อมั่นดังนี้

5.1 คุณภาพชีวิตของคนพิการที่ใช้รถเข็น (ด้านร่างกาย ด้านจิตใจ และด้านเศรษฐกิจ) มีค่าความเชื่อมั่น 0.752

5.2 คุณภาพชีวิตของคนพิการที่ใช้รถเข็นด้านการได้รับการสนับสนุนทางสังคม (ด้านอารมณ์ ด้านข้อมูลข่าวสาร ด้านการเป็นส่วนหนึ่งของสังคม ด้านการยอมรับ และด้านการสนับสนุนด้านสิ่งของและบริการ) มีค่าความเชื่อมั่น 0.847

โดยสรุป แบบสอบถามคุณภาพชีวิตของคนพิการที่ใช้รถเข็น มีค่าความเชื่อมั่นอยู่ในระดับสูง โดยพิจารณาจากเกณฑ์การแปลผลความเชื่อมั่น โดยใช้แนวทางของ Garrett (1965) (อ้างใน เกียรติสุตา ศรีสุข, 2552) ดังนี้ ค่าความเชื่อมั่นตั้งแต่

- 0.71 ถึง 1.00 ถือว่ามีความเชื่อมั่นสูง
- 0.41 ถึง 0.70 ถือว่ามีความเชื่อมั่นระดับปานกลาง
- 0.21 ถึง 0.40 ถือว่ามีความเชื่อมั่นต่ำ
- 0.00 ถึง 0.20 ถือว่าความเชื่อมั่นไม่มีเลย

#### 4.3.2 วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล

**การวิจัยเชิงปริมาณ** ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอนดังนี้

1. ทำหนังสือจากมหาวิทยาลัยนอร์ท-เชียงใหม่ เพื่อขอความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลถึงหน่วยงานต่างๆที่เกี่ยวข้อง
2. ผู้วิจัยติดต่อหน่วยงานของกลุ่มตัวอย่างที่ลงทะเบียนและกลุ่มตัวอย่างที่ไม่ได้ลงทะเบียนเพื่อขอความอนุเคราะห์ในการเก็บข้อมูล
3. ศึกษาหาข้อมูลเกี่ยวกับองค์การมูลนิธิเพื่อคนพิการในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล
4. ผู้วิจัยเก็บรวบรวมแบบสอบถามจำนวน 400 ชุดจากกลุ่มตัวอย่างด้วยตนเอง โดยใช้เวลาระหว่างเดือนมกราคมถึงเดือนกุมภาพันธ์ พ.ศ.2558
5. สถานที่ที่ไปเก็บข้อมูล มีดังนี้ มูลนิธิอนุเคราะห์คนพิการ จังหวัดนนทบุรี มูลนิธิคนพิการไทย จังหวัดนนทบุรี มูลนิธิคริสเตียนเพื่อคนพิการไทย จังหวัดนนทบุรี มูลนิธิส่งเสริมและพัฒนาคนพิการ จังหวัดนนทบุรี มูลนิธิอนุเคราะห์คนพิการในพระราชูปถัมภ์ สมเด็จพระศรีนครินทร์ราชมราชชนนี จังหวัดนนทบุรี มูลนิธิสากลเพื่อคนพิการ กรุงเทพมหานคร มูลนิธิพัฒนาคนพิการไทย กรุงเทพมหานคร สถานที่สาธารณะต่างๆ เช่น ที่

สำนักงานส่งเสริมพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการแห่งชาติ ริมถนนแฉ่งหน้าโรงพยาบาลราชวิถี โรงพยาบาลพญาไท ห้างสรรพสินค้า สถานที่ขายของริมทางเท้า โรงพยาบาลศิริราช โรงพยาบาลทหารผ่านศึก และบริเวณหน้าโรงพยาบาลเอกชนต่างๆ โรงเรียน มหาวิทยาลัย สถานีรถไฟฟ้า และที่ริมถนนต่างๆของพื้นที่จังหวัดสมุทรปราการ จังหวัดนนทบุรี และจังหวัดปทุมธานี ,ผู้วิจัยเดินทางไปมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ศูนย์ธรรมศาสตร์รังสิต ,สนามกีฬาราชมั่งคณาภิเษกสถาน ถนนรามคำแหง ซึ่งสถานที่นี้กำลังมีการคัดตัวนักกีฬาคนพิการเพื่อการไปแข่งกีฬาเอเชียนเกมส์ ซึ่งผู้วิจัยได้ขออนุญาตเข้าเก็บข้อมูล คนพิการที่ใช้รถเข็นบริเวณสนามกีฬา

สรุปผลการเก็บรวบรวมข้อมูลการวิจัยเชิงปริมาณ ผู้วิจัยสามารถเก็บข้อมูลจากคนพิการที่ใช้รถเข็นในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล (จังหวัดนนทบุรี ปทุมธานี และสมุทรปราการ) ได้ทั้งหมด 400 คน

**การวิจัยเชิงคุณภาพ** ในการเก็บรวบรวมข้อมูลการวิจัยเชิงคุณภาพ ผู้วิจัยได้ทำการเก็บข้อมูลเชิงคุณภาพไปพร้อมกันกับการเก็บข้อมูลเชิงปริมาณ กล่าวคือ ทำการสังเกตบันทึกภาพที่เกี่ยวข้องกับสิ่งอำนวยความสะดวกสำหรับคนพิการที่ใช้รถเข็นและได้สนทนากับคนพิการที่ใช้รถเข็นในประเด็นต่างๆที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินชีวิต

#### 4.4 การวิเคราะห์ข้อมูล

ตอนที่ 1 วิเคราะห์ข้อมูล คุณลักษณะส่วนบุคคลของกลุ่มตัวอย่างคนพิการที่ใช้รถเข็นในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล ลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check List) ได้ใช้สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics) คือการแจกแจงความถี่ (Frequency) และสรุปเป็นร้อยละ (Percentage)

ตอนที่ 2 วิเคราะห์ข้อมูล คุณภาพชีวิตของคนพิการที่ใช้รถเข็นในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล ได้ใช้สถิติค่าเฉลี่ย (Mean -  $\bar{X}$ ) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation - SD)

ตอนที่ 3 วิเคราะห์ข้อมูลความต้องการความช่วยเหลือเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้นของกลุ่มตัวอย่างคนพิการที่ใช้รถเข็นในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล ได้ใช้สถิติ การแจกแจงความถี่ (Frequency) และร้อยละ (Percentage)

ตอนที่ 4 วิเคราะห์ข้อมูลเพื่อการทดสอบสมมุติฐานของการวิจัย ได้ใช้สถิติ t-test (Independent) ในการเปรียบเทียบความแตกต่างของคุณภาพชีวิต ระหว่าง 2 กลุ่ม จำแนกตามคุณลักษณะส่วนบุคคลของกลุ่มตัวอย่างคนพิการที่ใช้รถเข็น

ตอนที่ 5 สังเคราะห์ข้อค้นพบที่ได้จากการวิจัย เพื่อนำเสนอแนวทางการพัฒนาคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้นของคนพิการที่ใช้รถเข็นในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล

## 5. ประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัย

ได้ข้อค้นพบเกี่ยวกับของคุณภาพชีวิตและความต้องการความช่วยเหลือของคนพิการที่ใช้รถเข็นเพื่อนำมาสังเคราะห์หาแนวทางในการพัฒนาคุณภาพชีวิตของคนพิการที่ใช้รถเข็นในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑลให้ดีขึ้น

## 6. ผลการวิจัย

1. คุณภาพชีวิตของคนพิการที่ใช้รถเข็นในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล ด้านร่างกาย ค่าเฉลี่ย  $\bar{X} = 2.98$  ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน  $SD = .427$  ด้านจิตใจค่าเฉลี่ย  $\bar{X} = 2.71$  ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน  $SD = .401$  และด้านการสนับสนุนทางสังคมทุกด้าน ซึ่งประกอบด้วย ด้านอารมณ์ค่าเฉลี่ย  $\bar{X} = 2.95$  ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน  $SD = .529$  ด้านข้อมูลข่าวสาร ค่าเฉลี่ย  $\bar{X} = 2.72$  ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน  $SD = .427$  ด้านการเป็นส่วนหนึ่งของสังคม ค่าเฉลี่ย  $\bar{X} = 2.79$  ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน  $SD = .484$  ด้านการยอมรับค่าเฉลี่ย  $\bar{X} = 2.71$  ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน  $SD = .466$  และ ด้านสิ่งของและบริการค่าเฉลี่ย  $\bar{X} = 2.59$  ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน  $SD = .441$  โดยภาพรวมมีระดับคุณภาพชีวิตอยู่ในระดับปานกลาง ส่วนคุณภาพชีวิตด้านเศรษฐกิจ โดยภาพรวมมีคุณภาพชีวิตอยู่ในระดับไม่ดี ค่าเฉลี่ย  $\bar{X} = 2.49$  ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน  $SD = .482$

2. ความต้องการพัฒนาคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้นของคนพิการที่ใช้รถเข็นมีหลากหลาย ความต้องการที่สำคัญ 15 ข้อคือ

| ความต้องการความช่วยเหลือเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น                        | จำนวน      | ร้อยละ       |
|-------------------------------------------------------------------------------|------------|--------------|
| 1. เบี้ยเลี้ยง- เบี้ยยังชีพเพิ่มขึ้น                                          | 91         | 22.75        |
| 2. อยากให้รัฐสนับสนุนอาชีพ มีอาชีพเสริม และมีช่องทางทำมาหากินเพิ่มขึ้น        | 59         | 14.75        |
| 3. ทางลาด                                                                     | 43         | 10.75        |
| 4. เพิ่มห้องสุขาสำหรับคนพิการให้มากขึ้นและมีความสะอาด                         | 34         | 8.5          |
| 5. คนดูแล,เจ้าหน้าที่ศูนย์, พี่เลี้ยง ผู้ดูแลคนพิการ                          | 30         | 7.5          |
| 6. สวัสดิการพิเศษ ประกันสังคม โครงการช่วยเหลือคนพิการทุนการศึกษาบุตร          | 25         | 6.25         |
| 7. รถเมล์ - รถไฟฟ้า รถโดยสารสำหรับคนพิการ                                     | 25         | 6.25         |
| 8. ลิฟต์คนพิการ ประตูทางเข้าที่กว้างกว่านี้                                   | 22         | 5.5          |
| 9. บ้านเอื้ออาทร - บ้านพักฟรีสำหรับคนพิการ                                    | 19         | 4.75         |
| 10. รววจับตามถนน - สวนสาธารณะ ถนนริมทางสำหรับรถเข็นคนพิการ                    | 12         | 3.0          |
| 11. ศูนย์หนังสือ ห้องสมุด คอมพิวเตอร์ และหนังสือสำหรับคนพิการส่งเสริมการศึกษา | 12         | 3.0          |
| 12. รถเข็นใหม่ รถเข็นไฟฟ้า - ระบบอัตโนมัติ รถเข็นไฟฟ้าเคลื่อนที่              | 9          | 2.25         |
| 13. บริจาคเสื้อผ้าให้คนพิการ โครงการบริจาคของใช้และอุปกรณ์ที่จำเป็นต่อคนพิการ | 8          | 2.0          |
| 14. เห็นความสำคัญของคนพิการ                                                   | 8          | 2.0          |
| 15. สถานที่ออกกำลังกายคนพิการ                                                 | 3          | .75          |
| <b>รวม</b>                                                                    | <b>400</b> | <b>100.0</b> |

3. แนวทางการพัฒนาเพื่อให้คุณภาพชีวิตของคนพิการที่ใช้รถเข็นในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑลที่ดีขึ้น หน่วยงานทั้งภาครัฐและเอกชนควรให้ความสำคัญในเรื่องการรับรู้การมีโรคประจำตัว การมีอาชีพ การมีผู้ดูแล ความต้องการความช่วยเหลือของคนพิการ และการปรับปรุงสิ่งอำนวยความสะดวกต่างๆสำหรับคนพิการที่ใช้รถเข็น คุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น

ของคนพิการที่ใช้รถเข็นในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑลนั้นขึ้นอยู่กับความแตกต่างกันในด้านต่างๆ ทั้งนี้เพื่อนำข้อมูลที่ได้ไปประกอบการศึกษาแนวทางการพัฒนาคุณภาพชีวิตอย่างมีประสิทธิภาพให้กับหน่วยงานของรัฐในการให้ความช่วยเหลือและคามความต้องการของคนพิการที่ใช้รถเข็น

การรับรู้การมีโรคประจำตัว พบว่า การมีโรคประจำตัวนั้นย่อมไม่ดีกับสุขภาพร่างกายอย่างแน่นอน และนั่นเป็นผลกระทบในการใช้ชีวิตประจำวันของคนพิการ ไม่ว่าจะเป็นการทำงานประกอบอาชีพ การศึกษา การเข้าเป็นส่วนหนึ่งของสังคมเพราะความเจ็บป่วยที่เป็น การที่คนพิการจากกลุ่มตัวอย่างตอบแบบสอบถามว่าไม่มีโรคนั้น ไม่ได้บ่งบอกแน่นอนว่าคนพิการที่ใช้รถเข็นเหล่านี้ไม่ได้ป่วยหรือไม่มีโรคประจำตัว เพราะการที่จะรับรู้ถึงการเจ็บป่วยต้องมีอาการให้รับรู้ถึงความเจ็บป่วยและต้องพบแพทย์เพื่อตรวจวินิจฉัย แต่ถ้าคนพิการมีโรคแต่ไม่มีอาการใดๆก็อาจจะเป็นไปได้ที่จะคิดไปเองว่าไม่มีโรคประจำตัว เช่น โรคหัวใจ โรคกระเพาะ เป็นต้น ซึ่งโรคดังที่กล่าวมานั้นถ้าไม่เกิดอาการก็จะไม่รู้ได้เลยว่าเป็นโรค

การมีอาชีพ พบว่า การไม่มีงานทำ การมีงานทำโดยมีธุรกิจของตนเอง, รับจ้าง หรือเป็นลูกจ้าง, พนักงาน แม้กระทั่งนักกีฬา ทำให้มีความแตกต่างกันทำให้คุณภาพชีวิตของคนพิการที่ใช้รถเข็นและการได้รับการสนับสนุนทางสังคมในทุกด้าน ยกเว้น ด้านร่างกาย คือ การมีธุรกิจส่วนตัว, เจ้าของกิจการ หรือค้าขาย และ การเป็นลูกจ้าง, พนักงาน, รับราชการ, พนักงานรัฐวิสาหกิจหรือนักกีฬานั้น และรับจ้างทั่วไป จะมีคุณภาพชีวิตและการได้รับการสนับสนุนทางสังคมมากกว่าคนพิการที่ไม่มีงานทำ การมีรายได้พอที่จะเอาไว้ใช้จ่ายในชีวิตประจำวัน และสามารถนำเงินส่วนหนึ่งเก็บไว้เป็นเงินออมและมีเงินไปใช้หนี้ ทำให้คุณภาพชีวิตด้านจิตใจและเศรษฐกิจที่ดีกว่าไม่มีงานทำ เพราะมีงานทำก็รายได้ มีรายได้ก็ทำให้คุณภาพจิตใจดีตาม และการมีงานทำก็ทำให้คนพิการได้รับการสนับสนุนทางสังคมในทุกด้านดีกว่าคนพิการที่ไม่มีงานทำ

การมีผู้ดูแล พบว่า การไม่มีผู้ดูแลนั้นคุณภาพชีวิตของคนพิการที่ใช้รถเข็นมีความแตกต่างจากคนพิการที่มีผู้ดูแลทางด้านเศรษฐกิจ อาจเป็นเพราะคนพิการที่ไม่มีคนดูแลคือคนที่ช่วยเหลือตัวเองได้ สามารถทำงานหาเลี้ยงตนเองและครอบครัวได้ คนพิการที่ไม่มีผู้ดูแลนั้น มีคุณภาพชีวิตด้านเศรษฐกิจที่ดีกว่าที่มีผู้ดูแล คนพิการที่ไม่สามารถช่วยเหลือตัวเองได้ และต้องมีผู้ดูแลคอยให้ความช่วยเหลือก็คือการเพิ่มค่าใช้จ่ายในการจ้างผู้ดูแลในแต่ละเดือน

ที่ไม่ใช่ญาติทำให้คนพิการที่มีผู้ดูแลนั้นมีภาระเรื่องปัจจัยด้านเศรษฐกิจตามมา นั่นอาจเป็นผลกระทบที่ในการมีทำให้คุณภาพชีวิตของคนพิการที่ใช้รถเข็นดีขึ้น

## 7. สรุปอภิปรายผลการวิจัย

จากผลการวิจัยเรื่อง “แนวทางการพัฒนาคุณภาพชีวิตของคนพิการที่ใช้รถเข็นในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล” ผู้วิจัยได้นำมาอภิปรายดังต่อไปนี้

### 7.1 คุณภาพชีวิตของคนพิการที่ใช้รถเข็นในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล

ผลการวิจัย พบว่าคุณภาพชีวิตของคนพิการที่ใช้รถเข็นในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล ด้านร่างกาย ด้านจิตใจ และด้านการได้รับการสนับสนุนทางสังคมทุกด้าน ซึ่งประกอบไปด้วยด้านอารมณ์ ด้านข้อมูลข่าวสาร ด้านการเป็นส่วนหนึ่งของสังคม ด้านการยอมรับ ด้านสิ่งของและบริการ โดยภาพรวมมีระดับคุณภาพชีวิตอยู่ในระดับปานกลาง ส่วนคุณภาพชีวิตด้านเศรษฐกิจภาพรวมมีคุณภาพชีวิตอยู่ในระดับไม่ดี

ผลการวิจัยที่พบนี้เป็นสิ่งที่ไม่น่าแปลก เป็นที่คาดเดาได้ว่าระดับคุณภาพชีวิตของคนพิการที่ใช้รถเข็นทั้ง 3 ด้านคือ ด้านร่างกาย ด้านจิตใจ และด้านการได้รับการสนับสนุนทางสังคมจะไม่อยู่ในระดับดีคือ อยู่ในระดับปานกลางเท่านั้น เนื่องจากความพิการทางร่างกายส่งผลกระทบต่อด้านจิตใจและทำให้สัมพันธภาพทางสังคมได้รับผลกระทบไปด้วย ส่วนคุณภาพชีวิตด้านเศรษฐกิจโดยภาพรวมอยู่ในระดับไม่ดี อาจเนื่องมาจากความพิการทางร่างกายและความด้อยโอกาสทางการศึกษา ทำให้เป็นอุปสรรคต่อการมีงานทำ คนพิการที่ใช้รถเข็นจำนวนน้อยที่มีงานทำ ส่วนใหญ่ไม่มีงานทำ รายได้ที่แน่นอนคือรายได้จากเบี้ยความพิการจำนวน 800 บาทต่อเดือนเท่านั้น เงินจำนวนนี้ไม่เพียงพอต่อค่าใช้จ่ายต่างๆ ที่จำเป็นในชีวิตประจำวัน คนพิการที่ใช้รถเข็นจึงจำเป็นต้องพึ่งพาความช่วยเหลือจากครอบครัว ญาติ และองค์กรการกุศลต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง ผลการวิจัยครั้งนี้ค่อนข้างสอดคล้องกับผลวิจัยอื่นที่เกี่ยวข้องกับคนพิการ เช่น ผลวิจัยของยศพล เหลืองโสมนภา และคณะ (2554) ซึ่งทำการศึกษาคุณภาพชีวิต ปัญหา และความต้องการของคนพิการในเขตพื้นที่รับผิดชอบขององค์การบริหารส่วนตำบลท่าช้าง จังหวัดจันทบุรี พบว่าคนพิการทางการมองเห็น ทางกายและการเคลื่อนไหว ส่วนใหญ่มีระดับคุณภาพชีวิตโดยรวมในระดับปาน

กลาง เมื่อพิจารณาเป็นแต่ละด้าน พบว่า คนพิการส่วนใหญ่มีคุณภาพชีวิตด้านสุขภาพกาย ด้านจิตใจ ด้านสัมพันธภาพทางสังคม ด้านสิ่งแวดล้อม โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง และผลการวิจัยของปรกรณ์ วชิรกุล (2541) ซึ่งศึกษาถึงปัจจัยที่มีผลต่อคุณภาพชีวิตของคนพิการในจังหวัดพิษณุโลก ก็พบว่าคนพิการมีคุณภาพชีวิตอยู่ในระดับปานกลาง

## 7.2 ความต้องการพัฒนาคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้นของคนพิการที่ใช้รถเข็นในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล

ผลการวิจัยพบว่า ความต้องการของคนพิการที่ใช้รถเข็นมีหลากหลาย ความต้องการที่สำคัญ 5 อันดับแรก คือ (1) ต้องการเบี้ยเลี้ยง-เบี้ยยังชีพเพิ่มขึ้น (2) ต้องการให้รัฐสนับสนุนอาชีพ มีอาชีพเสริม และมีช่องทางทำมาหากินเพิ่มขึ้น (3) ต้องการทางลาด (4) ต้องการห้องสุขาสำหรับคนพิการที่ใช้รถเข็นเพิ่มมากขึ้นและมีความสะอาด (5) ต้องการผู้ดูแล เจ้าหน้าที่ศูนย์ พี่เลี้ยงสำหรับคนพิการ

ผลการวิจัยครั้งนี้ชี้ให้เห็นว่า ความต้องการที่สำคัญของคนพิการที่ใช้รถเข็นที่กล่าวมา เป็นความต้องการจำเป็นพื้นฐาน (จปฐ.) ซึ่งเป็นความต้องการระดับต้นตามทฤษฎีความต้องการของ Abraham Maslow (Online: 23 มิถุนายน 2558) คือความต้องการด้านร่างกาย (Physiological Needs) เช่น ต้องการให้รัฐเพิ่มเบี้ยยังชีพ ต้องการมีงานทำ ซึ่งจะ使人พิการที่ใช้รถเข็นมีรายได้นำมาใช้จ่ายในชีวิตประจำวันที่เกี่ยวข้องกับปัจจัยสี่คือ มีเงินซื้ออาหาร เสื้อผ้าเครื่องนุ่งห่ม ค่ารักษาพยาบาล และที่อยู่อาศัย ส่วนอีกความต้องการคือ ความต้องการความมั่นคงและความปลอดภัย (Security and Safety Needs) เช่น คนพิการที่ใช้รถเข็นระบุว่าต้องการทางลาด ต้องการสุขาเพิ่มขึ้นและมีความสะอาด ต้องการมีผู้ดูแลเพื่อให้เกิดความอุ่นใจในการดำรงชีวิต

หากความต้องการทั้ง 2 อย่างได้รับการตอบสนองเป็นอย่างดี ก็จะทำให้คนพิการที่ใช้รถเข็นมีกำลังใจที่จะทำให้ความต้องการในระดับที่สูงขึ้นประสบความสำเร็จ กล่าวคือ ความต้องการทางสังคม (Social Needs) สังคมก็จะยอมรับคนพิการมากขึ้น ทำให้คนพิการที่ใช้รถเข็นได้รับการยกย่องจากสังคมตามความสามารถของตนเอง ซึ่งเป็นการตอบสนองความต้องการมีเกียรติยศชื่อเสียง (Esteem Needs) และสุดท้ายคนพิการที่ใช้รถเข็นก็จะมีโอกาสเช่นเดียวกับคนปกติทั่วไปในการประสบความสำเร็จในชีวิตตามความ

ต้องการลำดับที่ 5 ของ Maslow คือ ความต้องการประสบความสำเร็จตามอุดมการณ์แห่งตน (Self Actualization Needs)

งานวิจัยอื่นๆก็พบเช่นเดียวกับผลงานวิจัยครั้งนี้ เช่น งานวิจัยของ ยศพล เหลืองโสมนภาและคณะ (2554) พบว่า คนพิการส่วนใหญ่ต้องการให้องค์การบริหารส่วนตำบลทำข้างช่วยแก้ไขปัญหาด้านสุขภาพ และสิ่งที่คนพิการทางการมองเห็น พิจารทางกาย และการเคลื่อนไหวต้องการการสนับสนุนมากที่สุด คือ การจัดหาอาชีพ

**7.3 แนวทางการพัฒนาคุณภาพชีวิตโดยคำนึงถึงสิ่งอำนวยความสะดวกสำหรับคนพิการที่ใช้รถเข็นในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล** พบว่า มีข้อบกพร่องของสิ่งอำนวยความสะดวกสำหรับคนพิการที่ใช้รถเข็นในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล คือ

1) สถานที่สาธารณะต่างๆ เช่นห้างสรรพสินค้า ซูเปอร์มาร์เก็ตและร้านสะดวกซื้อ สถานที่ยังไม่มีสิ่งอำนวยความสะดวกให้กับคนพิการที่ใช้รถเข็นมากเท่าที่ควร รถเข็นไม่สามารถเข้าถึงตัวอาคารหรือห้องสุขาได้ด้วยตนเองหากจะต้องมีอุปกรณ์เสริมเพิ่มเติมให้สะดวกกับคนพิการที่ใช้รถเข็น เช่น เพิ่มทางลาดที่มีขนาดกว้างพร้อมราวจับสำหรับรถเข็นคนพิการเข็นขึ้นลงได้ด้วยตนเอง ประตูในสถานที่ต่างๆยังไม่กว้างพอที่คนพิการที่ใช้รถเข็นเข้าได้

2) พื้นถนนทางเดินเท้าที่มีความต่างระดับกันและไม่เรียบทำให้เป็นอุปสรรคต่อรถเข็นคนพิการที่จะเดินทาง โดยคนพิการที่ใช้รถเข็นต้องใช้เข็นบนพื้นถนนร่วมกับรถยนต์เพื่อความสะดวก คนพิการที่ใช้รถเข็นไม่สามารถใช้บริการสะพานลอยข้ามถนนได้ เนื่องจากเป็นขั้นบันไดต้องเดินทางไปไปที่กลับรถยนต์เพื่อที่จะข้ามถนน

3) การใช้บริการของรถโดยสารประจำทางนั้น เป็นเรื่องที่ยากมากสำหรับคนพิการที่ใช้รถเข็นเพราะระดับของทางเท้าที่ป้ายรถประจำทางกับบันไดขึ้นลงของตัวรถประจำทางที่ไม่ได้ออกแบบมาเพื่อรถเข็นคนพิการ

4) อาคารเรียน ทางเดินเท้า ถนนทางเข้าสถานที่ต่างๆของมหาวิทยาลัยยังไม่มีสิ่งอำนวยความสะดวกให้กับคนพิการที่ใช้รถเข็นมากพอ ทางต่างระดับยังมีอยู่ทั่วไป บางอาคารมีทางลาดสำหรับรถเข็นคนพิการและทางขึ้นลงนั้นมีความชันมากแต่ไม่มีราวจับ คนพิการที่ใช้รถเข็นจึงไม่สามารถที่จะเข็นตนเองขึ้นอาคารเรียนได้ต้องพึ่งบุคคลอื่นช่วยเข็นคนเข็นคนพิการขึ้น

5) ถนนของมหาวิทยาลัยมีเกาะกลางที่เป็นทางลาดสำหรับรถเข็นคนพิการ แต่ทางเดินเท้าของทั้งสองฝั่งถนนนั้น เป็นทางเดินเท้าที่มีระดับสูงกว่าถนน คนพิการที่ใช้รถเข็นต้องขึ้นบนพื้นผิวถนนในการเดินทางไม่สามารถขึ้นไปใช้ทางเท้าเหมือนคนปกติได้

6) สถานที่ต่างๆในบางมหาวิทยาลัย ได้ออกแบบมาสำหรับให้คนพิการที่ใช้รถเข็นใช้บริการแต่ทางก็ไม่เรียบและเสมอกันทั้งหมด สร้างความลำบากให้คนพิการที่ใช้รถเข็นซึ่งไม่สามารถขึ้นขึ้นบนทางเท้าได้

7) ในการเดินทางด้วยขนส่งสาธารณะ เช่น รถไฟฟ้าในบางสถานี (สถานีย่อย) ยังไม่มีลิฟต์สำหรับคนพิการที่จะขึ้นไปชั้น 2 เพื่อขึ้นรถไฟ ลิฟต์จะมีให้บริการเฉพาะสถานีหลักๆเท่านั้น การซื้อบัตรโดยสารก็ต้องพึ่งเจ้าหน้าที่ของรถไฟฟ้าเท่านั้น และพื้นที่ของชานชาลากับพื้นที่ของรถไฟฟ้านั้นมีความต่างระดับกัน ทำให้คนพิการที่ใช้รถเข็นไม่ค่อยสะดวกในการขึ้นขึ้นขบวนรถไฟ

8) สถานที่ราชการส่วนมากยังไม่ได้ออกแบบมาเพื่อการใช้บริการของคนพิการที่ใช้รถเข็น แต่ก็มีสถานที่ราชการที่สร้างใหม่เช่นสำนักงานส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการแห่งชาติ ซึ่งเป็นอาคารให้สถานที่ย้ายมาใหม่ ทำให้สามารถออกแบบสิ่งอำนวยความสะดวกสำหรับรถเข็นคนพิการได้ครบวงจร แต่สิ่งที่เป็นอุปสรรคนั้นอยู่ที่การเดินทางมาจากที่พักอาศัยที่ยังไม่เอื้ออำนวยความสะดวกให้คนพิการที่ใช้รถเข็น

## 8. ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

คนพิการนับว่าเป็นชนกลุ่มน้อยที่ขาดโอกาสในหลาย ๆ ด้าน ปัญหาความพิการเป็นที่น่าสนใจของทุกประเทศทั่วโลก มีการให้ความสำคัญและตระหนักถึงกลุ่มคนพิการหรือผู้ด้อยโอกาสเหล่านี้โดยจัดเป็นบุคคลกลุ่มหนึ่งที่มีศักยภาพและสามารถพัฒนา พื้นฟูสมรรถภาพ ให้สามารถดำเนินชีวิตและประกอบอาชีพการงานซึ่งเป็นส่วนหนึ่งในสังคมที่นำความสามารถของตนมาพัฒนาชุมชนสังคมและดำเนินชีวิตร่วมอยู่ในชุมชนได้อย่างมีความสุข คนพิการจำแนกได้เป็นหลายประเภท เช่น ประเภทพิการทางกายหรือการเคลื่อนไหว เป็นคนพิการที่ใช้รถเข็นหรือไม่ใช้รถเข็น ซึ่งในการวิจัยนี้ ผู้วิจัยสนใจที่จะศึกษาปัญหาของผู้พิการที่ใช้รถเข็น เนื่องจากในมุมมองส่วนตัวของผู้วิจัยและผู้วิจัยได้พบเจอมาพบว่าคนพิการมี

ปัญหาในด้านต่าง ๆ มากมายเช่น ปัญหาด้านการศึกษา ผู้พิการยังขาดการศึกษาในระดับสูง เพื่อประกอบอาชีพ ปัญหาด้านการเดินทาง แม้กระทั่งปัญหาการใช้ชีวิตประจำวันอย่างปกติเหมือนคนทั่วไป และปัญหาด้านสังคม ผู้พิการยังไม่ได้รับการยอมรับให้มีส่วนร่วมในสังคมและความเสมอภาคมากนัก ส่วนหนึ่งเพราะผู้พิการขาดการรับรู้เรื่องสิทธิขั้นพื้นฐานของตนเอง และยังไม่ได้รับการยอมรับทางสังคมจากบุคคลทั่วไป อีกทั้งประชาชนทั่วไปยังมิตกคติที่ไม่ถูกต้องเกี่ยวกับผู้พิการว่าเป็นผู้ไร้ความสามารถ ทำให้ไม่ยอมรับบทบาทผู้พิการในสังคม ปัญหาด้านอาชีพ ผู้พิการส่วนใหญ่ยังไม่มีอาชีพที่เหมาะสมกับความสามารถหรือศักยภาพของตน ปัญหาจากสภาพแวดล้อมในการทำงานที่ไม่เหมาะสมเอื้ออำนวยต่อการทำงานของผู้พิการ ปัญหาเหล่านี้เป็นผลต่อการดำเนินชีวิตและคุณภาพชีวิตของคนพิการที่ใช้รถเข็น

แนวทางการพัฒนาเพื่อคุณภาพชีวิตของคนพิการที่ใช้รถเข็นในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑลดีขึ้น ผลการวิจัยพบว่า แนวทางการพัฒนาเพื่อให้คุณภาพชีวิตของคนพิการที่ใช้รถเข็นในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑลดีขึ้น หน่วยงานทั้งภาครัฐและเอกชนควรให้ความสำคัญในเรื่องการรับรู้การมีโรคประจำตัว การมีอาชีพ การมีผู้ดูแล ความต้องการความช่วยเหลือของคนพิการและการปรับปรุงสิ่งอำนวยความสะดวกต่างๆสำหรับคนพิการที่ใช้รถเข็น

ความต้องการความช่วยเหลือของคนพิการที่ใช้รถเข็นในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑลที่มีความสำคัญต่อความต้องการของคนพิการที่ใช้รถเข็น คือ ความต้องการที่จะให้เพิ่มเบี้ยเลี้ยง-เบี้ยยังชีพ ความต้องการรถเมล์ - รถไฟฟ้า รถโดยสารสำหรับคนพิการในการเดินทางได้โดยลำพัง เป็นอิสระ ความต้องการทางลาดที่ไม่เป็นอุปสรรคในการเคลื่อนที่ด้วยรถเข็น ความต้องการห้องน้ำคนพิการให้มีจำนวนมากกว่าที่มีและในบางที่คนพิการที่ใช้รถเข็นก็ไม่สามารถใช้ได้เพราะไม่มีพื้นที่ให้รถเข็นเข้าไปได้ ดังนั้นหน่วยงานที่เกี่ยวข้องต่างๆ ควรตระหนักถึงความลำบากในการใช้ชีวิตประจำวันและความด้อยโอกาสในเรื่องต่างๆที่ส่งผลกระทบมาจากการขาดรายได้และสิ่งอำนวยความสะดวกที่ไม่เอื้ออำนวยสำหรับคนพิการที่ใช้รถเข็นคนพิการที่ใช้รถเข็นอยากให้รัฐสนับสนุนอาชีพ มีอาชีพเสริมเพื่อเพิ่มรายได้และคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น ความต้องการลิฟต์คนพิการเพื่อสามารถขึ้นไปยังสถานที่ต่างๆ ได้ ความต้องการคนดูแล เจ้าหน้าที่ พี่เลี้ยง หรือผู้ติดตามดูแลคนพิการเพื่ออำนวยความสะดวก ความ

ต้องการได้รถเข็นใหม่ รถเข็นไฟฟ้า - ระบบอัตโนมัติ หรือรถเข็นไฟฟ้าเคลื่อนที่ และความต้องการให้มีบ้านเอื้ออาทร - บ้านพักฟรีสำหรับคนพิการ

ทั้งนี้ความพร้อมในการให้บริการคนพิการที่ใช้รถเข็นในต่างประเทศเมื่อทำการศึกษาเพื่อใช้เป็นตัวอย่างในการนำไปปรับใช้กับแนวทางการพัฒนาสำหรับคุณภาพชีวิตของคนพิการที่ใช้รถเข็นในเขตกรุงเทพและปริมณฑล และเป็นแนวทางการพัฒนาคุณภาพชีวิตให้คนพิการที่ใช้รถเข็นตามจังหวัดต่างๆในประเทศไทยให้ดีขึ้นกว่าที่เป็นอยู่ ดังรูปภาพและคำบรรยายดังนี้ (ผู้ช่วยงานวิจัยซึ่งทำงานในสายการบินและต้องเดินทางต่างประเทศเป็นผู้บันทึกภาพ : เมษายน 2557 - มีนาคม 2558)



รูปภาพ 1 ประเทศอังกฤษ - ทางขึ้นรถไฟที่มีพื้นยกรถเข็นคนพิการขึ้น รถแท็กซี่สำหรับคนพิการที่ใช้รถเข็น



รูปภาพ 2 ประเทศญี่ปุ่น - ลิฟต์สำหรับคนพิการเพื่อขึ้นมาสะพานลอยข้ามถนน และปุ่มกดลิฟต์สำหรับคนพิการที่ใช้รถเข็น



รูปภาพ 3 ประเทศอังกฤษ – รถโดยสารประจำทางสำหรับคนพิการที่ใช้รถเข็นทางลาดติดกับตัวรถมีป้ายรถประจำทางที่แสดงให้รู้ว่าคนพิการที่ใช้รถเข็นสามารถขึ้นรถประจำทางได้เอง ภายในรถประจำทางมีพื้นที่ว่างสำหรับจอดรถเข็นและเก้าอี้สำหรับคนพิการ

### บรรณานุกรม

- เกียรติสุตา ศรีสุข. (2552). *ระเบียบวิธีวิจัย*. พิมพ์ครั้งที่ 2. เชียงใหม่: โรงพิมพ์ครองช้าง.
- คณะกรรมการส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการแห่งชาติ ครั้งที่ 2. (2556). *ยุทธศาสตร์การพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ*. สืบค้นเมื่อ 13 เมษายน 2558. <http://www.m-society.go.th/>
- คณะรัฐมนตรี. *แผนพัฒนาคุณภาพชีวิตบุคคลพิการแห่งชาติ ฉบับที่ 4 พ.ศ. 2555 – 2559*. สืบค้นเมื่อ 13 เมษายน 2558. <http://www.thaigov.go.th/>
- คณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์และสวัสดิการสังคม. (2557). *การติดตามและประเมินผลแผนพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการแห่งชาติ ฉบับที่ 4 พ.ศ. 2555 - 2559 (ระยะครึ่งแผนแรก)*. เสนอสำนักงานส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการแห่งชาติ. มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ, สืบค้นเมื่อ 23 มกราคม 2558.
- โครงการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการแห่งชาติฉบับที่ 4 พ.ศ. 2555-2559. *จำนวนและร้อยละของบุคคลพิการ จำแนกตามเพศ เขตการปกครองและภาค* พ.ศ.2550, สืบค้น เมื่อ 3 ธันวาคม 2557. <http://www.openbase.in.th /node/>
- นิตยสารสร้างสุข.(2558). ฉบับที่ 163. พฤษภาคม, สืบค้นเมื่อ 2 สิงหาคม 2558.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2546). *การวิจัยเบื้องต้น*. พิมพ์ครั้งที่ 7. กรุงเทพมหานคร : สุวีริยาสาส์น.
- ปรกรณ์ วชิรคกุล. (2541). *ปัจจัยที่มีผลต่อคุณภาพชีวิตของผู้พิการในจังหวัดพิษณุโลก*. ขอนแก่น: วิทยานิพนธ์. มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- ยศพล เหลืองโสมนภา และคณะ .(2554). *คุณภาพชีวิต ปัญหา และความต้องการของผู้พิการในเขตพื้นที่รับผิดชอบขององค์การบริหารส่วนตำบลท่าช้าง จังหวัดจันทบุรี*. วารสารศูนย์การศึกษาแพทยศาสตร์คลินิก โรงพยาบาลพระปกเกล้า .ปีที่ 28 ฉบับที่ 2 เม.ย. - มิ.ย.

สิทธิ รัตนราชิ. (2547). *ความสัมพันธ์ระหว่างการรับรู้ความสามารถของตนเอง การสนับสนุนทางสังคมกับวิถีชีวิตที่ส่งเสริมสุขภาพของนักศึกษาระดับอาชีวะเอกชนแห่งหนึ่งในจังหวัดเชียงใหม่*. วิทยานิพนธ์วิทยาศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาวิชาจิตวิทยาการศึกษา. บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.

Curran, A. L., Sharples, P. M., White, C., and Knapp, M. (2001). *“Time cost of caring for children with severe disabilities compared with caring for children without disabilities.”* Developmental Medicine & Child Neurology. Mac Keith Press.

Maslow, A. H. ทฤษฎีความต้องการพื้นฐาน, November 20. <http://www.slideshare.net/siririnnophang/ss-38536634>